MALTA

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

GUDIKATUR
MARIA KARLSSON

Seduta ta' l-24 ta' Settembru, 2010

Talba Numru. 366/2008

Ivan u Lucienne Zammit (K.I. 379768M) u (K.I. 349972M)
vs
J J Scerri Company Limited (C-19742)

It-Tribunal,

Ra l-avviz li permezz tieghu l-atturi talbu hlas ta' hames mija, tnejn u tmenin ewro u erbgha u tlettin centezmu (€582.34) rapprezentanti danni sofferti mill-atturi wara xiri ta' magna tal-hasil tal-hwejjeg tal-marka Concorde minghand is-socjeta' konvenuta, liema magna kienet difettuza.

Bl-spejjez, kontra s-socjeta' konvenuta ngunta ghas-subizzjoni.

Ra r-risposta tas-socjeta’ konvenuta fejn eccepixxiet illi t-talba rikorrenti hija nfondata fil-fatt u fid-dritt u ghandha tigi michuda ghas-segwenti ragunijiet:-
(1) illi primarjament, il-pretensjonijiet tar-rikorrenti m’humiex cari u ghalhekk m’hemmx tifsir car u sewwa ta’ l-oggett u r-ragunijiet tat-talba taghhom, stante illi ma giex indikat b’mod specifiku x’jirraprezentaw id-danni li allegatament sofrew u li fuqhom qeghdin jibbazaw it-talba taghhom;

(2) Illi subordinatament u bla pregudizzju, it-talba tar-rikorrenti ghal danni hija nfondata fil-fatt u fid-dritt peress illi l-magna tal-hasil tal-hwejjeg mibjugha mill-kumpannija intimata lir-rikorrenti fl-24 ta’ Lulju, 2006 ghal prezz ta’ €416.96 ma kienet bl-ebda mod difettuza;

(3) B’rizerva ghal eccezzjonijiet ulterjuri, partikolarment wara li r-rikorrenti jindikaw b’mod car id-danni li fuqhom qeghdin jibbazaw it-talba taghhom, kif indikat f’paragrafu (1);

Bl-ispejjez kollha kontra r-rikorrenti.

Ra mill-atti li permezz ta’ nota, s-socjeta’ konvenuta eccepixxiet ulterjorment fid-19 ta’ Dicembru, 2008 illi t-talba tar-rikorrenti hija preskritta ai termini tal-artiklu 1431(1) tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta’ Malta u ghaldaqstant ghandha tigi michuda fil-fatt u fid-dritt bl-ispejjez kollha kontra r-rikorrenti;

Ra d-dokumenti kollha ezebiti in atti.

Sema’ x-xhieda ta’ Ivan Zammit, Lucienne Zammit, Zaren Bonnici, Melchior Long, Kenneth Francica, Charles Fenech u Michael Scerri.

Sema’ t-trattazzjoni tal-partijiet.

Ikkunsidra:

Illi din il-kawza titratta dwar talba ghal danni sofferti wara li l-atturi xtraw magna tal- hasil mis-socjeta’ konvenuta. Illi l-ammont fit-talba huwa l-prezz imhallas ghall-magna tal-hasil tal-hwejjeg kif ukoll ghall-ispejjez ta’ xi hwejjeg rovinati wara l-uzu ta’ din il-magna tal-hasil. Illi l-allegazzjonijiet attrici gew michuda mis-socjeta’ konvenuta ghaliex qalu li din il-magna ma kienetx difettuza. Intqal ukoll illi t-talba kif dedotta ma kienetx cara. Is-socjeta’ konvenuta eccepixxiet ulterjorment li l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni ai termini tal-artiklu 1431 (1) tal-Kodici Civili fejn jinghad illi l-azzjoni redibitorja u l-azzjoni stimatorja ghal dawk li huma hwejjeg mobbli jaqghu bil-preskrizzjoni fl-eghluq sitt xhur minn dak inhar tal-kunsinna tal-haga mibjugha u jekk ix-xerrej ma setghax jikxef id-difett tal-haga, iz-zmien tal-preskrizzjoni jiddekkorri minn dak inhar li seta’ jkun li hu kixef id-difett.

It-Tribunal sema x-xhieda tal-partijiet. Ra li din il-magna tal-hasil inxtrat fl-24 ta’ Lulju, 2006 u skont l-atturi din il-magna hargulha difetti sa mill-bidu meta talbu lis-socjeta’ konvenuta jaraw x’kellha din il-magna, r-rapprezentant tas-socjeta’ konvenuta qalilhom illi l-magna kellha l-‘*gear box’* diffetuza. Illi wara li giet mibdula din ‘il-*gear box’* xorta wahda il-magna baqghet ittebba’ l-hwejjeg u s-socjeta’ konvenuta bdiet twahhal fil-prodott ta’ detergent li kienu qieghdin juzaw l-atturi u mhux ghaliex il-magna kellha xi difett. L-atturi min-naha taghhom kienu kitbu lid-ditti tal-prodotti tad-detergenti izda dawn id-ditti cahdu li t-tbajja fil-hwejjeg kienu kagunati mill-prodott taghhom. Dan jirrizulta minn dokumenti ezebiti fejn l-ahhar ittra ricevuta minn Drop Chemicals Ltd, id-ditta li tipproduci *detergent powder* tal-marka Derh Matic u *fabric Conditioner* bl-isem Derh Fresh, il-prodott uzat mill-atturi, kienet mibghuta lilhom fl-10 ta’ Gunju, 2008, id-ditta ikkonfermat illi l-prodotti taghhom huma ta’ kwalita’ gholja u f’ghoxrin sena ma kellhom l-ebda ilment mill-konsumatur. Minkejja din l-ittra s-socjeta’ konvenuta baqghet isostni li l-magna tal-hasil ma kellha l-ebda difett.

Sussegwentement l-atturi gew kostretti jixtru magna ohra mill-istess socjeta’ konvenuta u l-atturi ma kellhom ebda ilment dwar it-tieni magna tal-hasil li kienu xtraw mill-

istess socjeta’ konvenuta. It-Tribunal jirrilleva li mill-provi jirrizulta wkoll li l-magna tal-hasil kienet koperta b’garanzija konvenzjonali mahruga mis-socjeta’ konvenuta mall-komprovendita.’

Rigward l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni ai termini tal-artiklu 1431(1) tal-Kodici Civili, it-Tribunal jirrilleva li sabiex l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni kif imfassla mis-socjeta’ konvenuta tigi evalwata, l-azzjoni kellha tkun jew wahda redibitiorja jew wahda estimatorja. Illi fil-kaz odjern, it-Tribunal ghandu talba ghal difett ghaliex l-oggett mibjugh ma kienx ta’ kwalita’ patwita. Illi dan id-difett gie a konjizzjoni tal-atturi sa mill-bidu tant illi d-diskussjonijiet dwar l-allegat difett mas-socjeta’ konvenuta kienu saru minn ftit wara li l-magna tal-hasil kienet inxtrat u kienu involuti varji persuni teknici nkarigati miz-zewg partijiet sabiex jippruvaw jirrizolvu din il-kwistjoni. Izda, soluzzjoni qatt ma nstabet u l-atturi kellhom jixtru magna tal-hasil gdida mill-istess socjeta’ konvenuta. Illi ghalkemm dan id-difett irrzulta sa mill-bidu, l-partijiet ma kienux certi jekk kienetx il-magna tal-hasil li kienet difettuza jew jekk id-detersiv kien qieghed jikkaguna t-tbajja. Izda l-ittra datata 10 ta’ Gunju, 2008 mis-socjeta’ li tipproduci id-detersiv li uzaw l-atturi kixef illi ma kienx id-detersiv li kien difettuz u li ghalhekk id-difett kien fil-magna tal-hasil.

Illi mill-provi t-Tribunal huwa sodisfatt illi l-magna tal-hasil kienet difettuza tant illi l-atturi kellhom jirrikorru sabiex jixtru magna tal-hasil gdida li dwarha ma kellhomx ilment. Illi t-Tribunal jinsab ukoll sodisfatt illi ghal xi raguni l-magna tal-hasil kienet qieghda ittebbgha l-hwejjeg minflok tnaddafhom. Illi ghalkemm is-socjeta’ konvenuta kienet ippruvat tghin lill-atturi u bidlet xi *parts* tal-magna li kienet ghadha taht il-garanzija kummercjali, l-problema qatt ma giet rizolta u kompliet tissokta. Mill-provi jirrizulta li s-socjeta’ konvenuta ma riedetx tassumi l-obbligi taghha qua venditur u tassumi rr-responsabilita’ tal-ogget mibjugh minnha. Illi min-naha tas-socjeta’ konvenuta kienet sahansitra tefghet il-htija tat-tbajja fil-hwejjeg fid-detergent li kienu juzaw l-atturi. Illi minn dokumenti ezebiti hemm indikat li d-detersiv ma kienx il-kawza tat-tbajja u in konkluzjoni jibqa’ biss xi difett li kellha l-magna tal-hasil. Illi

din l-ittra datata 10 ta’ Gunju, 2008 accertat illi d-difett ma kienx fid-detersiv izda fil-magna tal-hasil. Illi l-kawza ghalhekk semmaj giet intavolata fi zmien perentorju rikjest mill-artiklu 1431(a) tal-kodici civili u z-zmien ma kienx ghadu skada meta giet intavolata l-azzjoni u in oltre in forza tal-garanzija rilaxxjata lilu fil-mument tal-komprovendita (ezebita in atti) kien akkordat lill-konsumaturi terminu ta’ sentejn garanzija fuq ‘p*arts’ u ‘ labour’*. Illi qabel din l-ittra ghalkemm l-atturi kienu ntebhu bid-difett ma kienux certi jekk id-difett kienx mill-magna tal-hasil jew mid-detersiv. Ghal xi raguni meta l-magna kienet tithaddem il-hwejjeg kienu jitebbghu minflok jitnaddfu, eliminata l-possibilita’ li d-difett huwa fid-detersiv, id-difett ghalhekk jibqa fil-magna tal-hasil.

Illi huwa pacifiku fil-gurisprudenza nostrana li l-garanzija kummercjali moghtija lill-kumpratur hija ghall-vizzji jew difetti gravi mohbija u pre-ezistenti. Illi hemm zewg kriterji li jidetterminaw l-gravita’ tad-difett u cioe’ fl-assoluta inettitudini tal-haga li sservi ghall-uzu li ghalih l-oggett huwa destinat jew l-uzu ta’ dak l-oggett gie diminwit. Illi fil-kaz in kwistjoni ma hemm l-ebda dubju li ma setghax ikun hemm iktar uzu ghal din il-magna minhabba r-rizultati negattivi li kienet qeda taghti l-istess magna tal-hasil. Illi zgur illi kieku l-atturi kienu jafu b’dan il-vizzju fil-magna huma ma kienux disposti jixtru din il-magna u ghalhekk quddiemu t-Tribunal m’ghandux kwistjoni ghajr hlief li din il-magna ma kientex qieghda tahdem sewwa. Illi s-socjeta’ konvenuta ppruvat issolvi l-kwistijoni ghall-klijenti taghha billi bidlet l-‘*gear box’* izda l-magna xorta wahda kompliet thammeg u imbaghad ippruvat twahhal fid-detersiv. Irrizulta li d-difett ma kienx mid-detersiv li kien qieghed jintuza, izda s-socjeta’ konvenuta baqghet issostni li l-magna tal-hasil ma kellha l-ebda difett.

It-Tribunal m’ghandu ebda dubju li l-magna tal-hasil kienet difettuza. Illi fil-kaz odjern il-venditur ma riedx jiehu l-magna tal-hasil lura. Illi taht il-ligi tal-*“Consumer Affairs Act, 1998*” il-bejjiegh ghandu certi obbligi li ma jistax jahrab minnhom. In konkluzjoni, b’sens ta’ gustizzja u ekwita’ t-Tribunal huwa sodisfatt illi l-atturi ‘*qua*’ konsumaturi ntavolaw l-azzjoni fi zmien sentejn in forza

tal-garanzija rilaxxata lillhom fil-mument tal-komprovendita' fuq *'parts'* u '*labour charges*'. Illi mit-talba jirrizulta li hija talba ghal difett liema magna tal-hasil kienet ghadha koperta bil-garanzija konvenzjonali. Huwa pacifiku fil-gurisprudenza nostrana wkoll li l-garanzija konvenzjonali hija addizzjonali ghall-garanzija legali u mhux l-anqas inkonciljabbli ma' din ta' l-ahhar 'ghax anzi taht certi rigwardi, ikabbar u jestendi l-effetti tal-garanzija legali,' (*Joseph Cefai vs Carmelo Petroni et noe Appell Kummerc.*, 28/06/57.)

Illi fil-mertu t-Tribunal huwa ampjament sodisfatt illi l-magna tal-hasil kellha difett tant illi l-atturi kellhom jirrikorru sabiex jixtru magna tal-hasil ohra, dejjem mill-istess socjeta' konvenuta li sal-lum ma kellhom l-ebda ilment dwar it-tieni magna.

Huwa d-dmir tat-Tribunal li jirrizolvi l-vertenzi li jkollu quddiemu a bazi ta' gustizzja u ekwita'. Illi apparti l-istrument ekwitattiv, it-Tribunal ghandu ukoll josserva l-parametri legali inkwadrati fil-kaz in kwistjoni bhal ma hija ukoll il-ligi tal-"*Consumer Affairs"*, tal-1998.

Illi wara li sema' u evalwa l-provi li tressqu quddiemu t-Tribunal huwa sodisfatt illi l-atturi ippruvaw t-talbiet taghhom fil-konfront tas-socjeta' konvenuta. Illi huwa d-dmir ta' min ikun qieghed ibiegh illi jissalvagwardja d-drittijiet tal-klijent tieghu. Illi deher car u manifest illi l-atturi ma kienux sodisfatti mill-prodott mibjugh lilhom mis-socjeta' konvenuta tant illi kellhom jirrikorru fi spejjez ulterjuri sabiex jixtru magna tal-hasil ohra dejjem mill-istess socjeta' konvenuta.

It-Tribunal huwa sodisfatt illi l-atturi ppruvaw il-kaz taghhom quddiem dan it-Tribunal.

Ghaldaqstant, it-Tribunal jaqta' u jiddeciedi billli jilqa' t-talba attrici u jikkundanna lis-socjeta' konvenuta thallas lill-atturi fis-somma ta' hames mija, tnejn u tmenin ewro u tlieta u erbghin centezmu(€ 582.34) bl-interessi mill-10 ta' Gunju, 2008, filwaqt illi jirrespingi l-eccezzjonijiet tas-socjeta' konvenuta.

Spejjez sopportati mis-socjeta' konvenuta.

< Sentenza Finali >

---------------------------------TMIEM---------------------------------